

PREGET: På Robin Hood-huset forteller de fire tiggerne om en tøff dag i Bergen i går etter NRK-dokumentaren Lykkelandet. 60 år gamle Dobre Anica (fra v.), Toader Gino (45), Bicu Valeriu (44) og stempler dem som kriminelle.

– Vi er redde for å tigge

– Før var folk veldig snille. I dag har det vært helt annerledes.

Tiggere i Bergen

PER LINDBERG
per.lindberg@bt.no
CHRISTIAN NICOLAISEN
foto EIRIK BREKKE

Det sier de fire tiggerne som BT møtte på Robin Hood-huset i Bergen sentrum i går.

Dagen før sendte NRK dokumentaren «Lykkelandet», som fokuserte på tigger- og prostitusjonsvirksomheten blant romfolk i Bergen. Dokumentaren tegnet et bilde av en virksomhet organisert av kriminelle.

Skal se dokumentaren

– Vi føler oss mistenkeliggjort og folk kaller oss for mafia og kjeltringer, men vi er lovydige

mennesker. Nå føler vi at bergenserne ser på oss som kriminelle.

Det sier Dobre Anica (60), Toader Gino (45), Bicu Valeriu (44) og Bobu Angelica (60).

De sitter rundt et bord og snakker med BT via tolken Anca Stancu. De fire er svært engasjerte og snakker i munnen på hverandre, og tolken gjengir innholdet i deres meninger.

Ingen av dem har sett dokumentaren, men de skal se den torsdag kveld på Robin Hood-huset. Da skal tolk være til stede.

– Mange sinte

De fire kjenner hverandre fra Bergen. Noen forteller at de har vært her i fem år, med regelmessige turer hjem til Romania for ikke å bryte kontakten med hjemlandet.

Bobu opplyser at hun bor i et hus med andre. Dobre Anica og

Toader Gino forteller at de bor på overnattingsbasen til Kirkens Bymisjon.

De er blitt fortalt hva dokumentaren handler om. Gjennom tolken sier de at de føler seg stigmatisert og at de har merket reaksjonene.

– I går var mange mennesker sinte på oss. Før var de veldig snille. De tror vi er kriminelle etter det som er blitt vist på TV, sier Bobu Angelica.

Hun fremstår som svært stresset og påvirket av situasjonen.

– Jeg har vært hjerteoperert og bruker medisiner. Jeg tåler ikke denne hatske stemningen.

– Spyttet på

Toader Gino forteller at han tigget i Bergen sentrum i går ettermiddag, trolig i Nygårdsgaten utenfor Matkroken. Han forteller at en mann kom forbi.

– Han spyttet på meg og sa

Bobu Angelica (60) sier de kvier seg for å be folk om penger fordi bergenserne

REAKSJONER: – Det er frykt og uro i miljøet av gatearbeidere, forteller Marcos Amano ved Robin Hood-huset i Bergen.

jeg var en del av romanima-faen. Noen jenter kom til, og så kom politiet, forteller han.

Det er vanskelig å få tid og sted eksakt, og han har ikke navn på de to jentene. Vest politidistrikt har ikke registrert et slikt oppdrag.

– Jeg finner ikke et slikt oppdrag registrert, men det kan ha forekommet uten å ha blitt loggført, sier operasjonsleder Bjarte Rebnord i Vest politidistrikt

Bobu Angelica forstår verken norsk eller engelsk og forstår ikke hva som blir sagt til henne

FAKTA

«Lykkelandet»

- NRKs Brennpunkt-redaksjon har fulgt tiggermiljøet i Bergen i nesten to år, med skjult kamera og spaning.
- I dokumentaren «Lykkelandet», viste NRK tirsdag hvordan et nettverk på rundt 140 rumenere tjener millioner på organisert tigging, prostitusjon, narkotika og annen kriminalitet.
- Programmet er satt opp igjen på NRK2 kl. 22.50 i kveld.

på gaten, men hun er klar på at mange nordmenn var fiendtlige og sinte på henne i går. En hissig mann kommer til bordet der vi sitter. Han snakker høylytt og blir bedt om å roe seg.

– Hvorfor tar ikke politiet disse folkene som var vist på TV hvis de er kriminelle, spør han.

De er klare på at NRK ikke skulle ha sladdet ansiktene på personene som ble vist i dokumentaren.

– Da ville folk ha sett at vi ikke var der. Nå blir vi stemplet som kriminelle, sier de.

Vil dra hjem

Tiggerne ser mørkt på fremtiden. De forteller at de er redde og frykter fremtiden. Dobre Anica vil reise hjem til Romania.

– Jeg er gammel og tåler ikke stress. Jeg kan ikke være her, sier hun.

Politiet: Har samme rettsvern som andre

Politiet undersøker opplysninger om at tiggere skal ha blitt utsatt for vold på åpen gate i Bergen.

Visepolitimester Olav Valland bekrefter overfor BT at politiet har fått samme informasjon.

– Opplysningene vi er blitt gjort kjent med, går ut på at det har vært flere tilfeller av folk som er blitt sjikanert. Og i ett tilfelle: At en person er blitt slått og sparket, sier Valland.

Politiet: Uakseptabelt

Han understreker at politiet så langt kun har fått tilgang til tredjehåndsinformasjon, og at de ikke har rukket å undersøke opplysningene noe nærmere.

– Dette er helt uakseptabel atferd, uavhengig av om dem som er utsatt for dette tilhører et organisert tiggermiljø eller ikke. Tilreisende har krav på det samme rettsvern som hvem som helst andre i dette samfunnet, sier Valland.

Byråd: Ikke Bergen verdig

Sosialbyråd Erlend Horn (V) sier til BT at han ble orientert av Robin Hood-huset onsdag formiddag, og at han selv tok kontakt med politiet.

– Det er uakseptabelt at den type hatkriminalitet foregår. Vi er en bedre by enn det. Min sterke oppfordring er at folk må puste litt med magen nå, sier byråden.

Horn oppfordrer politiet

De andre forteller at de ikke har en fremtid i Romania ettersom de verken har jobb eller muligheter til å tjene penger der.

– Vi er nødt til å være her, men det ser vanskelig ut. Før TV-programmet ble vist, kunne vi tjene 200–300 kroner om dagen. I dag har det ikke vært en krone i koppen.

Hektisk dag på jobben

Marcos Amano er daglig leder ved Robin Hood-huset. Han hadde en hektisk dag på jobben i går. Rundt 30 mennesker fra tigger- og flaskesamlermiljøet var innom under frokosten.

– Det er frykt og uro i miljøet av gatearbeidere. Flere fortalte at de er blitt skjelt ut, bedt om å reise hjem og eller andre aggressive handlinger. En sa han var blitt sparket og slått da han samlet flasker. En annen sa han ble forsøkt sparket etter tirsdag kveld og kalt hund da han satt på gaten ved Logehaven, sier Amano.

– Har det vanskelig nok

– Bergenserne har ikke for vane å skjelle ut, spytte på eller slå tiggere. Reaksjonene kommer sannsynligvis som følge av dokumentaren, sier Amano.

Han ber folk besinne seg og behandle gatemiljøet i Bergen med verdighet og omtanke.

– De vi har snakket med i dag er mennesker som bor på overnattingstilbudet til Kirkens Bymisjon. De er i en utsatt posisjon og har det vanskelig nok, om ikke de skal utsettes for vold, trusler og sjikanene.

Erlend Horn

– Må klare å skille

– Jeg kan forstå at folk er provosert av det som kom frem i dokumentaren, jeg kjenner selv at jeg blir det, men vi må klare å skille mellom kyniske bakmenn og mennesker som ikke har noe med dette nettverket å gjøre, sier Horn videre.

Han legger til at han ikke har noen som helst grunn til å betvile opplysningene som kom fra gatearbeiderne i går.

Ber om hastemøte

Rødt-politiker Torstein Dahle har bedt om et ekstraordinært møte i bystyrets komité for helse og sosial.

Dit vil Dahle invitere kommunalt ansatte som jobber med sosiale spørsmål til daglig, samt representanter fra Vest politidistrikt.

– Det er dessverre ikke alle som klarer å skille mellom hva som er politiets oppgaver, og hva som er akseptable former for engasjement fra alle oss som ikke har politioffiser, sier Dahle om at tiggere skal ha blitt sjikanert i etterkant av dokumentaren.

– Tiggere bestiller billetter hjem

Minst elleve personer har kjøpt flybilletter hjem til Romania med praktisk hjelp fra ansatte ved Robin Hood-huset.

Det forteller Marcos Amano, daglig leder ved Robin Hood-huset, som er et møtested for økonomisk vanskeligstilte personer.

– Ikke lenger trygt

Flere tiggere har fortalt at de ikke lenger synes det er trygt å være Bergen.

– De sier de synes det er utrygt og ubehagelig å være i Bergen nå, sier han.

På sosiale medier har reaksjonene vært sterke over det som har kommet frem, og på gaten skal altså flere tiggere har fått merke virkningene av programmet på kroppen.

Amano forteller at enda flere enn de elleve har spurt om hjelp til å bestille flybilletter, men elleve mennesker har så langt gjort det.

Rimelige billetter

– Flybillettene fra Torp til Bucurest er rimelige. De koster ned mot 149 kroner, forteller han.

I går ba statsminister Erna Solberg folk tenke over at de kanskje støtter organisert kriminalitet ved å gi til tiggere, og ønsker tiggeforbud.

I Brennpunkt-dokumentaren «Lykkelandet», viste NRK tirsdag hvordan et nettverk på rundt 140 rumenere tjener millioner på organisert tigging, prostitusjon, narkotika og annen kriminalitet.

Rimelige billetter

– Jeg reagerer sterkt på dette. Samtidig er ikke dette noe nytt, og problemene påpekte vi også før valget i 2013, sier statsminister Erna Solberg til NRK.

Hun slår fast at Høyre fortsatt ønsker et forbud mot tigging.

– Hvis det er vilje i Stortinget nå, har regjeringen et forslag vi kan komme med raskt, sier hun.

ØNSKER FORBUD: Statsminister Erna Solberg slår fast at Høyre fortsatt ønsker et forbud mot tigging.